

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Stibrala a soudců JUDr. Miroslava Stoklasy a Mgr. Terezy Jachura Maříkové ve věci péče o

nezletilé	O. P. , narozeného xxx trvalým pobytem v xxx, xxx xxx J. P. , narozeného xxx bytem v xxx, xxx xxx zastoupené Městskou částí Praha 11 sídlem v Praze 4, Ocelíkova 672/1
dětí rodičů	K. P. , narozené xxx bytem v xxx, xxx xxx zastoupené JUDr. Karlem Polákem, advokátem sídlem v Praze 8, Sokolovská 87/95 O. F. , narozeného xxx bytem v xxx, xxx xxx zastoupené Mgr. Kateřinou Kuncovou, advokátkou sídlem v Praze 2, Rumunská 1720/12

o změnu poměrů

k odvolání matky proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 č. j. 0 P 20/2023-293
z 21. listopadu 2024,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výrocích I. a III. **mění** tak, že oba nezletilí se svěřují do péče matky, ve výrocích II., IV.-VIII. **se potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. F.

Odůvodnění:

1. Matka podala včasné odvolání proti rozsudku, kterým soud I. stupně svěřil nezletilé do střídavé péče rodičů, upravil péči o prázdninách, stanovil rodičům měsíční výživné: otci pro O. 4 600 Kč a pro J. 3 900 Kč, matce pro O. 1 400 Kč a pro J. 1 200 Kč, čímž změnil dřívější rozsudek ze 7. 2. 2017 (ohledně O.) a rozhodl o nákladech státu a mezi účastníky.
2. Namítala, že soud dostatečně neposoudil zájem nezletilých dětí, otec nevysvětlil výskyt návykových látek v krvi, což může ovlivnit jeho schopnost plnit rodičovské povinnosti. V rámci jednání pak poukazovala na výrazné problémy při předávání dětí (chování otce). Navrhla rozsudek zrušit nebo změnit ve prospěch její péče.
3. Otec navrhl rozsudek potvrdit, nebo svěřit děti do své péče, přičemž poukazoval na alkoholismus matky a její nepřiměřené fyzické trestání dětí. I on poukazoval na problémy při předávání dětí, resp. i na situace, kdy mu matka děti předat odmítla.
4. Opatrovník s ohledem na doplněné šetření uvedl, že střídavou péčí považuje momentálně za nevhodnou vzhledem k vyhoceným postojům rodičů se snahou získat děti na svou stranu, což je pro ně stresující, zejména při střídání v krátkých intervalech. Neshledal, že by docházelo k fyzickému týrání dětí matkou. U otce nadále trvá a jeví se jako závažné podezření ze zneužívání návykových látek a manipulaci nezletilého O. proti matce. Za této situace navrhl svěření dětí do péče matky, dokud nedojde k odstranění problémů u otce. Navrhl doplnit dokazování znaleckým posudkem toxikologickým k zneužívání návykových látek otcem.
5. Odvolací soud přezkoumal rozsudek dle §§ 212, 212a odst. 1, 5 o.s.ř. a § 28 z. ř. s., přičemž ještě dokazování doplnil.
6. Ze zprávy opatrovníka z 24. 3. 2025 zjistil, že děti jsou ve střídavé péči rodičů podle rozsudku. Péče matky je hodnocena jako adekvátní s dobrou spoluprací s opatrovníkem, týrání či alkoholismus nebyly zjištěny. Jeví se, že otec nezletilé manipuluje proti matce vzhledem k výrazně odlišným stanoviskům dětí v krátké době po sobě. Dne 20. 3. 2025 otec vyzvedl děti a odmítl je předat matce, ač je měla mít v péči.
7. Ze zprávy MŠ Praha xxx, xxx xxx bylo zjištěno, že nezl. J. tam chodí od září 2024, po náběhu na střídavou péči se začal zhoršovat jeho psychický a zdravotní stav, od matky přichází občas unavený, vystresovaný. Oba rodiče se o něj zajímají, má k nim pozitivní vztah. Rodiče byli hodnoceni jako hyperaktivnější, u otce již toto vymizelo.
8. Z další zprávy o šetření v této MŠ z 14.4.2025 (pohovor s učitelkou) vyplývá, že u nezl. J. po náběhu na střídavou péči došlo ke změnám v chování a k zhoršení xxx xxx. Matka měla v jednom případě hovořit o otci s despektem, otec poukazoval na to, že matka děti bije. Přitom se obrátil na přítomného nezl. O. se slovy: „no řekni, jak tě zbila“. O. reagoval tak, že na to nechce ani myslet. Péče rodičů se podle učitelky zdá v pořádku, nezletilý i O. se v době, kdy J. vodila do MŠ matka, k ní vztahovali zcela přirozeně.
9. Ze zprávy o šetření opatrovníka v ZŠ xxx z 11.4.2025 vyplývá, že nezl. O. uvedl, že mu matka dala asi tři pohlavky, když se s nezl. J. prali kvůli hračce, někdy matka nadává. Matka tak působí i na nezl. J.. Otec tělesné tresty neužívá. Uvedl také, že „O mámě se s tátou teď už nebavíme. Budeme si žít svůj život a ona ať svůj. ...hodili jsme mámu za hlavu. Takhle jsme se domluvili,“ Máma měla také lhát ohledně toho, co otec dětem dával. Nezletilý dále uvedl, že by chtěl být u mámy 14 dní, nechce trpět mlácením, po mámě by se mu ale stýskalo, trošičku by mu chyběla.
10. Ze zprávy o ZŠ xxx z 9.4.2025 ohledně docházky, chování a prospěchu nevyplynuly žádné pro věc významné skutečnosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. F.

11. Ze zprávy opatrovníka z 21.3.2025 bylo zjištěno, že toho dne otec matce děti nepředal, tato se obrátila na Policii ČR, která kontaktovala opatrovníka a dostavili se k otci kvůli vydání dětí. Otec uvedl, že synové k matce nechťejí, protože je bije. Měl negativní test na alkohol, test na návykové látky odmítl s tím, že je užil. O. byl plačtivý, křičel, že k mámě nechce, protože je na něj zlá a že je to všechno kvůli té „špatné rostlině“, kterou si táta vzal. Cestou od bytu otec O. plakal s tím, že je to všechno jeho vina a ve voze policie uvedl, že jestli půjde k matce, tak se zabije. Poté co vystoupil z policejního vozu a přišla matka, skočil na ní a dal jí pusu, rovněž tak J.. Od té chvíle byly děti veselé a usměvavé. Svě předchozí chování vysvětlil tak, že „u otce je to občas bláznivý“.
12. Ze sdělení matky, jež nebylo sporováno, pak soud zjistil, že od 3. 2. 2025 je zaměstnána jako asistentka s platem 27 tisíc Kč měsíčně čistého.
13. Jinak vyšel odvolací soud ze skutkových zjištění soudu I. stupně, které odpovídají provedeným důkazům. Tím není dotčeno, že odvolací soud některé závěry plynoucí z provedeného dokazování zhodnotil odlišně.
14. Pokud jde o úpravu péče o nezletilé, vyšel soud I. stupně ze závěru o tom, že nejlepšímu zájmu dětí odpovídá režim střídavé péče rodičů, jelikož mezi dětmi a oběma rodiči jsou zachovány citové vazby, odpovídá to přání nezl. O., rodiče jsou způsobilí o děti řádně pečovat (v předchozí době již pečovali) a mají k tomu i materiální podmínky. Jediným problémem shledal konfliktní vztah mezi rodiči, s tím, že se již postupně situace stabilizuje a sama tato okolnost není překážkou takové formy péče (nález Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 1708/14). O zachovalých rodičovských kompetencích ostatně hovoří i znalecký posudek.
15. Odvolací soud tuto argumentaci zčásti přijímá, ale vzhledem ke skutečnostem, které významněji vyšly najevo až v průběhu odvolacího řízení, se však s ní nakonec neztotožnil. Shledal totiž, že jeden z rodičů (otec), jakkoli by se jinak obecně jevil jako způsobilý péče o nezletilé, momentálně tohoto není schopen bez působení újmy dětem, zejména O..
16. Oba rodiče trpí či trpěli jistými handicapy z hlediska zajištění optimální či alespoň standardní péče o nezletilé. U matky to byl v nedávné minulosti alkoholismus (vedoucí i k předběžnému svěření dětí do péče otce), tento však podle závěrů dokazování vyléčila, což potvrdil i znalecký posudek. Podle všeho přetrvává sklon k fyzickému trestání dětí, nebylo však zjištěno, že by mělo povahu týrání či šlo o intenzivnější či častější frekvenci. Jakkoli je takový výchovný postup hodnocen jako nežádoucí, nebylo zjištěno, že by působil dětem znatelnější či přetrvávající újmu (sdělení dětí, zprávy opatrovníka a z MŠ a ZŠ).
17. Pokud jde o otce, lze s opatrovníkem souhlasit v tom, že v minulosti pozbyl řidičské oprávnění kvůli pozitivnímu testu na amfetamin, resp. nespecifikované omamné látky. Podle znaleckého posudku však u něj abusůs zjištěn nebyl. V průběhu odvolacího řízení bylo zjištěno kouření konopí, což sám připustil. Toto, podle všeho rekreační užívání, však samo o sobě se nejvíe jako faktor, který by jej z péče o nezletilé vylučoval, tím spíše, že podle předběžného opatření o děti pečoval bez zjevných závad.
18. Problémem, který momentálně otce jako osobu pečující o nezletilé vylučuje, je jeho negativní působení na nezletilé, resp. zejména na O.. Spočívá v tom, že otec jej vede k odmítání matky a nezletilý pod tímto vlivem, zřejmě i ve snaze otci vyhovět, se vůči matce navenek vymezuje negativně. Svědčí o tom jeho výpovědi i chování při převozu od otce k matce, přičemž je zřejmé, že matku má rád. O přejímání otcových negativních postojů vůči matce O. hovoří, byť spíše zdrženlivě, již znalecký posudek s tím, že ze strany otce může jít o „nevědomé ovlivňování“. Již z tehdejšího obsahu spisu se podezření, že otec se snaží O. ovlivnit proti matce, nabízelo a plně se projevilo v průběhu odvolacího řízení. Jde o otcovo jednání vědomé, směřující k přesvědčení dítěte k odmítání druhého z rodičů. Odvolací soud toho hodnotí jako zásadně nežádoucí výchovné působení, které může způsobit nezletilému dítěti vážné psychické problémy, nemluvě o neoprávněné snaze dítě o jednoho rodičů ochudit. Toto otcovo jednání spolu s konflikty rodičů

se podle všeho projevují i na zhoršení zdraví nezletil. J. (zprávy MŠ). Rovněž bezdůvodné nepředání dětí druhému rodiči je třeba hodnotit jako nežádoucí, protiprávní a budící pochybnosti o způsobilosti rodiče jako vhodného vychovatele.

19. Za této situace by péče otce o nezletilé momentálně byla v rozporu s jejich nejlepším zájmem, jehož významnou součástí je psychické zdraví a co možná harmonické soužití s rodiči vyvolávající potřebný pocit bezpečí, klidného útočiště (domova), opory v rodičích, sounáležitosti a vzájemného obohacování. Jakkoli se tato překážka projevuje především ve vztahu k O., v situaci, kdy není žádný důvod sourozence z hlediska péče dělit od sebe a mají k sobě přirozené vazby, je nutné, aby úprava péče byla u obou stejná. Kromě toho, potenciální nebezpečí by jistě hrozilo i J.. Tato překážka je také důvodem k tomu, že odvolací soud neupravil styk otce s dětmi.
20. Ze zhodnocení výsledků dokazování vyplynulo, že otec by jinak byl způsobilý a vhodný k péči o nezletilé, tak jako matka. Odvolacímu soudu nepřísluší spekulovat o tom, jaké jsou příčiny otcova vadného jednání a v tomto směru nedává odpověď ani znalecký posudek, jelikož toto jednání považuje za nevědomé. Lze ovšem předpokládat, že jednou z příčin bude nezvládnutí situace po rozpadu vztahu s matkou dětí, jakkoli i základní osobnostní nastavení může hrát roli. Má-li tedy se otec stát způsobilým k péči o nezletilé, resp. kontaktům s nimi vůbec, je třeba aby vyhledal odbornou pomoc a pokusil se tyto nežádoucí projevy včetně jejich příčiny odstranit či eliminovat.
21. Odvolací soud proto rozsudek ve výrocích I. a III. podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil tak, že děti svěřil do péče matky bez rozhodnutí o jejím příspěvku na jejich výživu, neboť tuto povinnost bude plni v rámci své osobní péče (nebylo již namístě stanovit jí povinnost platit výživné).
22. Výše výživného stanoveného soudem otci odpovídala jeho zjištěným příjmům cca 35 000 Kč měsíčně čistého. Neodpovídala ovšem tomu, že mělo jít o střídavou péči symetrickou, tedy okolnosti, že z poloviny měl otec tuto povinnost plnit vlastní materiální péčí (tudíž měla být v zásadě poloviční, pokud by tu nebyly zvláštní důvody pro odlišnou úpravu). Jelikož však jsou děti svěřeny do výlučné péče matky, takto stanovené výživné odpovídá zákonným kritériím (potřebám dětí, výdělkové situaci povinného rodiče s přihlédnutím k situaci druhého rodiče a dalším okolnostem). Proto byl rozsudek dle § 219 o.s.ř. ve výroku II. jako správný potvrzen a platí to i o dalších výrocích vůči kterým nemá odvolací soud žádných výhrad.
23. O nákladech řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto dle § 23 věty první z. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

V Praze dne 16. dubna 2025

JUDr. Zdeněk Stíbrál v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. F.